



Sygn. akt IV KK 169/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Anna Kowal

w sprawie **C. L.**

skazanego z art. 263 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 26 maja 2021 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w W. na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w R.

z dnia 3 grudnia 2020 r., sygn. akt III Ka (...)

zmieniającego w części, a w pozostałym zakresie utrzymującego w mocy
wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 10 marca 2020 r., sygn. akt II K (...)

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w R. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 marca 2020 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w W.
uznał oskarżonego C. L. za winnego popełnienia:

- przestępstwa z art. 263 § 2 k.k., polegającego na tym, że w dniu 31 stycznia 2019 roku w B. posiadał bez wymaganego zezwolenia broń palną i amunicję w postaci armatki z lufą o dł. 41 mm oraz kalibrze 8 mm, trzy pociski kalibru 8 mm i dł. 3,5 cm, 51 pocisków o średnicy 5 mm i długości 2,5 cm, pocisk o średnicy 5 mm i długości 2,5 cm, za co wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

- przestępstwa z art. 63a ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 roku o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, polegającego na tym, że w dniu 31 stycznia 2019 roku w B. przechowywał bez wymaganego pozwolenia materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego w postaci: pastylek koloru brązowego o średnicy 6 mm, materiałów pirotechnicznych w formie proszków będących odmianą materiałów wybuchowych, odczynników chemicznych w formie kryształków służących do sporządzenia materiałów pirotechnicznych będących odmianą materiałów wybuchowych, prochu bezdymnego nitrocelulozowego, sadzy, trotylu oraz samodiałowego lontu prochowego wolnopalnego; za co wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Nadto, Sąd I instancji zawiesił wykonanie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności warunkowo na okres 2 lat próby, orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, przyjmując, że jedna stawka dzienna grzywny odpowiada kwocie 20 zł oraz zobowiązał oskarżonego do informowania kuratora o przebiegu okresu próby co 6 miesięcy. Poza tym Sąd Rejonowy orzekł o przepadku na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych oraz o zwrocie oskarżonemu części dowodów rzeczowych oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego Sąd Okręgowy w R. wyrokiem z dnia 3 grudnia 2020 r., sygn. akt III Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że połączył orzeczone wobec oskarżonego za poszczególne czyny jednostkowe kary 10 miesięcy pozbawienia wolności i wymierzył mu łączną karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzekł, że warunkowe zawieszenie orzeczonej kary dotyczy łącznej kary pozbawienia wolności. Sąd Okręgowy w R. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części, a kosztami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.

Kasację od powyższego orzeczenia Sądu odwoławczego wywiódł Prokurator Rejonowy w W., który zaskarżył wyrok w całości, na niekorzyść skazanego, zarzucając „naruszenie art. 29 § 1 k.p.k. polegającego na rozpoznaniu przez Sąd Okręgowy w R. apelacji Prokuratora Rejonowego w W. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 10 marca 2020 roku, sygn. akt II K (...) jednoosobowo na rozprawie i wydaniu w dniu 3 grudnia 2020 roku wyroku w sprawie o sygn. III Ka (...), zmieniającego zaskarżone orzeczenie, podczas gdy postępowanie przygotowawcze prowadzone i zakończone zostało w formie śledztwa, a tym samym wniesiony środek odwoławczy winien był zostać rozpoznany na rozprawie w składzie trzech sędziów, co w konsekwencji spowodowało, że sąd był nienależycie obsadzony, zaś ujawnione uchybienie stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą stypizowaną w art. 439 § pkt. 2 k.p.k.”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w R. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja prokuratora jest zasadna w stopniu oczywistym, co przesądziło o skierowaniu sprawy, w celu jej rozpoznania, na posiedzenie wyznaczone w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Trafna jest bowiem argumentacja skarżącego, że Sąd Okręgowy w R. rozpoznając pod sygn. akt III Ka (...) apelację od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 10 marca 2020 r., sygn. akt II K (...), w składzie jednoosobowym, dopuścił się rażącej obrazy art. 29 § 1 k.p.k. skutkującej zaistnieniem na gruncie niniejszej sprawy bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (omyłkowo wskazanej w zarzucie jako „art. 439 § pkt. 2 k.p.k.”).

Zgodnie z dyspozycją art. 29 § 1 k.p.k. na rozprawie apelacyjnej sąd orzeka w składzie trzech sędziów, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Wyjątek od wskazanej powyżej ogólnej normy stanowi art. 449 § 2 k.p.k., który określa skład sądu odwoławczego w sytuacji, gdy postępowanie przygotowawcze zakończyło się w formie dochodzenia. Wówczas sąd odwoławczy orzeka na rozprawie

jednoosobowo, chyba że zaskarżone orzeczenie sąd pierwszej instancji wydał w innym składzie niż w składzie jednego sędziego.

W niniejszej sprawie bezspornym pozostaje fakt, że postępowanie przygotowawcze było prowadzone w formie śledztwa. Zostało ono wszczęte postanowieniem z dnia 4 lutego 2019 r. (k. 39), a jego podstawę stanowił art. 309 pkt 4 k.p.k. i art. 325b § 1 pkt 1 k.p.k. Zgodnie z art. 309 pkt 4 k.p.k. śledztwo prowadzi się w sprawach o występki, w których nie prowadzi się dochodzenia, natomiast zgodnie z art. 325b § 1 pkt 1 k.p.k. dochodzenie prowadzi się w sprawach o przestępstwa należące do właściwości sądu rejonowego zagrożone karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, z tym że w wypadku przestępstw przeciwko mieniu tylko wówczas, gdy wartość przedmiotu przestępstwa albo szkoda wyrządzona lub grożąca nie przekracza 200 000 zł. Zważywszy na fakt, że zarzucane oskarżonemu przestępstwo zakwalifikowane z art. 263 § 2 k.p.k. zagrożone jest karą pozbawienia wolności do lat 8, zaistniała przesłanka negatywna do prowadzenia postępowania przygotowawczego w formie dochodzenia. Górne ustawowe zagrożenie za ten występki determinowało więc wszczęcie śledztwa i zarzut o czyn stypizowany w tym przepisie został ogłoszony oskarżonemu w toku postępowania przygotowawczego, w dniu 30 grudnia 2019 r. (k. 94). Postępowanie przygotowawcze prowadzone było w tej formie aż do jego zakończenia, na co wskazuje wydane w dniu 30 grudnia 2019 r. postanowienie o zamknięciu śledztwa (k. 108).

W konsekwencji sprawa winna być rozpoznana w instancji odwoławczej w składzie trzyosobowym. Natomiast przewodniczący Wydziału III Karnego Sądu Okręgowego w R., zarządzeniem o wyznaczeniu rozprawy apelacyjnej, ustalił skład sądu odwoławczego na jednoosobowy. W takim składzie Sąd odwoławczy procedował na rozprawie apelacyjnej i w takim też składzie wydał zaskarżony wyrok.

Nie sposób zatem odmówić racji autorowi kasacji, że powyższe uchybienie polegające na rozpoznaniu apelacji oskarżyciela publicznego przez sąd w składzie jednoosobowym, zamiast w składzie trzech sędziów, stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu, powodującą konieczność uchylenia wyroku Sądu II instancji i przekazania

sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Ten, rozstrzygnie sprawę ponownie w składzie właściwym, zgodnym z regułami wskazanymi w art. 29 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.